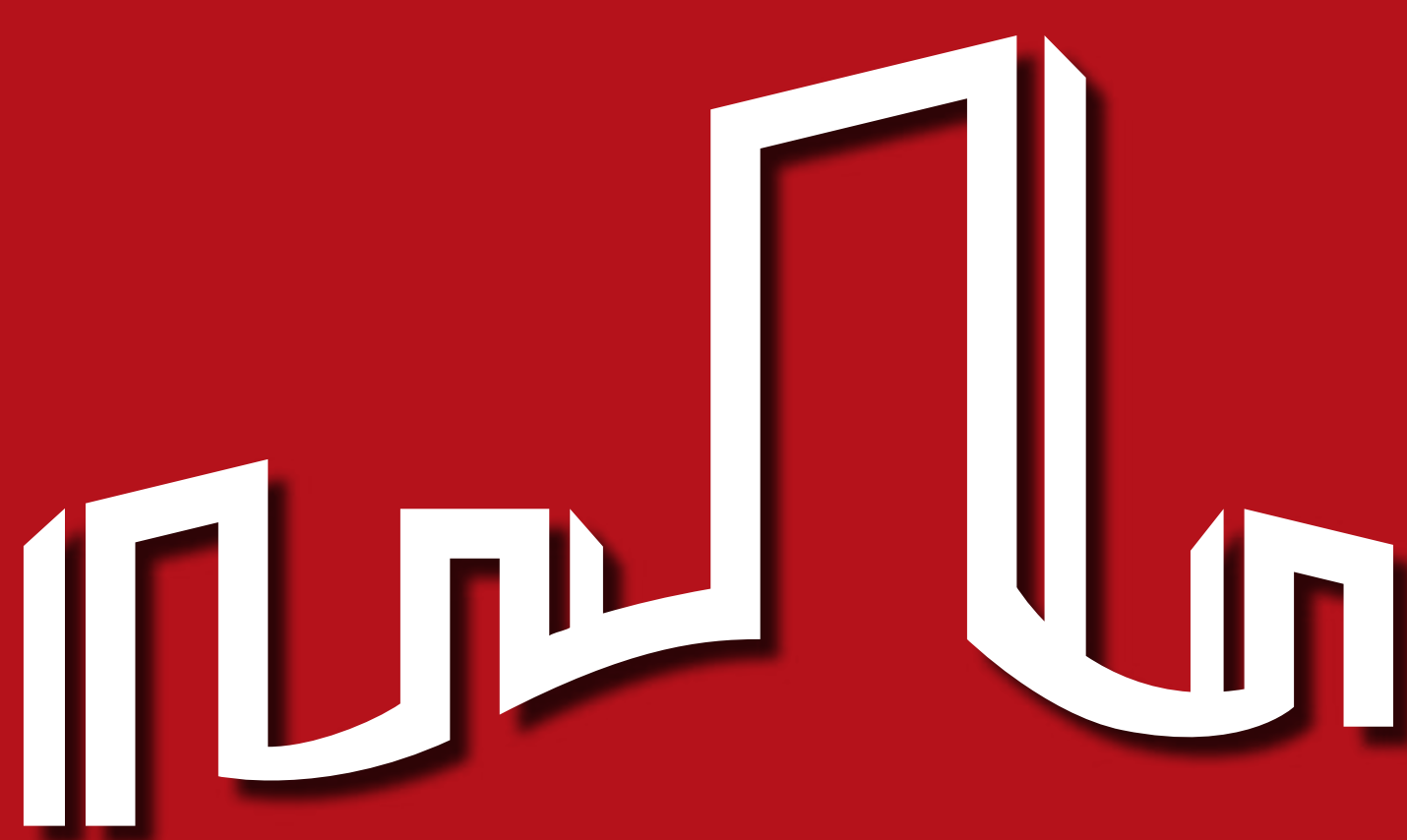

Navnet Orsand er gammelt. Navneforskeren Oluf Rygh mener navnet må skrive seg fra en sandstrekning med stor stein mellom, eller sand nede ved sjøen under ei ur. Og ved Orsand stemmer dette godt. Sist på 1990-tallet tok eierne av gården i bruk området ned mot sjøen til campingformål.

På turen mellom Småland og Orsand har en passert rester etter flere boplasser. En av dem er plassen Svartdalen. Heimen ble rydda og bebygd midt på 1850-tallet. (Se egen tavle i Svartdalen). Navnet skulle kanskje tilsi at her var det mørkt og utrivelig å bo. Det sto nok tett skog helt inn til plassen på tre kanter, men mot sjøen var det lyst og lett. Det lille av jord som ble brukt, lå godt i le for vær og vind og ga noe mat. Ellers var det selvfølgelig sjøen som var matfatet. Og matfatet i Svartdalen skulle mette mange – ikke mindre enn 16 barn ble født her i tidsrommet 1885-1909.

Plassen Brattvika har i dag også bare rester etter hustuftene. På Brattvikneset, ned mot sjøen i forhold til hustuftene her, er det rester etter en stor gravhaug. Utafor Orsandsfjæra mistet Torstein Fjæran livet i juli 1881 da han rodde broren sin, Bøye, ut til hjulbåten «Levanger». Færingen kom inn i et av hjula, og dermed var ulykka et faktum. Tidlig under andre verdenskrig lå det store tyske slagskipet «Tirpitz» i Åsenfjorden. Det ble gjort flere forsøk på å uskadeliggjøre skipet uten å lykkes. Leif Andreas Larsen (1906-1990) – eller Shetlands-Larsen – fikk i oktober 1942 ordre om å prøve. Med MK «Arthur» la de ut fra Shetland med to miniubåter om bord. Disse miniubåtene ble hengt under «Arthur» like før innløpet til selve Trondheimsfjorden. De kom seg velberget inn mot målet, men så slo stormen til, og Strindfjorden i storm er ikke å spøke med! I stormen mistet de den ene av ubåtene. Dermed måtte de avblåse aksjonen. Larsen

og mannskapet gikk da på nordsida av Frosta, senket «Arthur» og rodde i land i fjæra nedenfor Orsand. Herfra gikk de 10 besetningsmedlemmene over Frosta, mot Ekne og alle, bortsett fra en, kom seg over til Sverige. Enda mer dramatisk skjedde i området under krigen. 26. februar 1943 måtte et tysk Messerschmitt jagerfly nødlande på sjøen utafor Orsand. Flyet sank, men piloten, Fritz Hüllenkütter, ble reddet opp av sjøen av Søren Fjæran som så det hele fra land.

På turen mellom Orsand og Fånes passerer en Vigtil. Fra dette området stammet vikingehøvdingen Olaf fra Vigdeild som omtales i kampen mellom baglere og birkebeinere.

Mer utførlig stoff om området og hendelser kan en lese i Frostabøkene og i årboka «Frosta – før og no 2014.»

Leif Andreas Larsen var den mest kjente av Shetlandsgjengen under andre verdenskrig og foretok 52 turer mellom Shetland og Norge.

Båten Arthur forlater Lunna i februar 1942 for å frakte tre agenter og forsyninger til Dyrvik. Fra venstre: Leif "Kinn" Larsen, Kåre Iversen, Palmar Bjørnøy (i styrhuset), Leif Andreas Larsen (skipper); agentene - Bjørn Rørholt (S.I.S), Odd Sorlie (S.O.E), Arthur Pevik (S.O.E). Agent Bjørn Rørholt var på vei til Trondheim for å rapportere over radio om Tirpitz' bevegelser.

Motorbåten «Arthur» var en 54 fot lang trebåt bygd i Ålesund i 1897 som fiskefartøy. Ble brukt i flere turer over Nordsjøen med agenter og utstyr og ble senket ved Orsand, høsten 1942.